

**Talousvaliokunnan mietintö n:o 11 hallituksen esityksestä laiksi
ulkomaisten vakuutusyhtiöiden toiminnasta Suomessa annetun lain
muuttamisesta**

Eduskunta on lähettänyt 12 päivänä helmikuuta 1993 talousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 363/1992 vp laiksi ulkomaisten vakuutusyhtiöiden toiminnasta Suomessa annetun lain muuttamisesta.

Esityksen johdosta valiokunnassa ovat olleet kuultavina vs. toimistopäällikkö Markku Sorvari sosiaali- ja terveysministeriöstä, apulaisjohtaja Lea Mäntyniemi Vakuutusyhtiöiden Keskusliitosta ja varatoimitusjohtaja Asko Tanskanen Työeläkelaitosten Liiton edustajana.

Hallituksen esitys

Ulkomaisten vakuutusyhtiöiden toiminnasta annettu laki ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan vakuutustoimintaa koskevia direktiivejä, joihin viitataan Euroopan talousalueesta tehdysissä sopimuksessa. Lakia ei sovelleta jälleenvakuutukseen, vakuutuspalvelujen vapaasta tarjonnasta sekä vakuutuksenvälittäjistä annetuissa laeissa tarkoitettuun toimintaan eikä rinnakkaisvakuutustoimintaan eräissä tapauksissa.

Laissa säännellään ulkomaisia vakuutusyhtiöitä osittain eri tavalla riippuen siitä, onko yhtiön kotipaikka Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa vai sen ulkopuolella.

Ulkomainen vakuutusyhtiö, joka kotimaassaan harjoittaa henki- ja vahinkovakuutusliikettä, saa täällä harjoittaa vain vahinkovakuutusliikettä. Henkivakuutuksella ja vahinkovakuutuksella tarkoitetaan direktiiveissä lueteltuihin vakuutusluokkiin kuuluvaa toimintaa.

Toimiluvan Suomessa saanutta ulkomaista vakuutusyhtiötä koskee vastaavanlainen omistusrajoitus kuin suomalaisia vakuutusyhtiöitä tai vakuutusyhdistyksiä muuta elinkeinoa kuin vakuutusliikettä harjoittavassa suomalaisessa osakeyhtiössä.

Peruspääomaa ja toimintapääomaa koskevia säännöksiä sovelletaan vain ulkomaiseen vakuu-

tusyhtiöön, jonka kotipaikka on Euroopan talousalueen ulkopuolella. Ulkomaisella vakuutusyhtiöllä on aina oltava sen Suomessa harjoittamaa ensivakuutusliikettä varten täällä varoja vähintään 7 tai 14 miljoonaa markkaa riippuen harjoitettavan vakuutusliikkeen laadusta. Edustuston peruspääomasta vähintään puolet on asetettava sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymään suomalaiseen talletuspankkiin tai Suomessa toimiluvan saaneen ulkomaisen luottolaitoksen sivukonttoriin ministeriön määräämin ehdoin vakuudeksi. Laissa on myös vakuuden arvoa ja toimintapääoman vähimmäismäärää koskevat säännökset. Toimintapääomalla tarkoitetaan määrää, jolla ulkomaisen vakuutusyhtiön Suomessa harjoittamaa ensivakuutusliikettä koskevat varat ylittävät vastaavaa toimintaa koskevat velat.

Vakuutuskannan luovuttamista koskevia säännöksiä ehdotetaan täydennettäväksi siten, että toimiluvan Suomessa saanut ulkomainen vakuutusyhtiö voi asetuksella säädettyissä tapauksissa luovuttaa yhtiön Suomen edustuston vakuutuskannan tai sen osan toiselle ulkomaiselle vakuutusyhtiölle tai vastaanottaa ulkomaiselta vakuutusyhtiöltä vakuutuskannan tai sen osan.

Lakiin ehdotetaan lisättäväksi myös rahanpesudirektiivin mukaiset säännökset vakuutusyhtiön liiketoimen yhteydessä mahdollisesti harjoitettavasta rahanpesusta.

Valiokunnan kannanotot

Lakiehdotuksen 3 §:n 4 momentissa on vastaavanlainen muuta liikettä kuin vakuutusliikettä koskeva 50 prosentin omistusrajoitussäännös kuin vakuutusyhtiölain muuttamisesta annetun lakiehdotuksen (HE 350/1992 vp) 1 luvun 3 §:n 4 momentissa ja vakuutusyhdistyslain muuttamisesta annetun lakiehdotuksen (HE 341/1992 vp) 1 luvun 5 §:n 3 momentissa.

Valiokunta viittaa siihen, mitä valiokunnan mietinnössä n:o 10 (HE 350/1992 vp) on sanottu omistusrajoitussäännöksen seurannasta sikäli kuin se koskee ulkomaisen vakuutusyhtiön Suomessa harjoittamaa vakuutusliikettä.

Lakiehdotuksen 46 a ja 46 b §:ssä on samantyyppiset vakuutussalaisuuden piiriin kuuluvien tietojen luovuttamista ja rahanpesua koskevat säännökset kuin vakuutusyhtiölain muuttamisesta annetun lakiehdotuksen 18 luvun 6 a ja

6 b §:ssä. Valiokunta viittaa mietinnön n:o 10 perusteluihin ja ehdottaa tehtäväksi tämän lakiehdotuksen säännöksiin vastaavat muutokset.

Talousvaliokunnalla ei ole muuta huomautettavaa lakiehdotuksen johdosta. Valiokunta kunoittaen ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvana:

Laki

ulkomaisten vakuutusyhtiöiden toiminnasta Suomessa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan ulkomaisten vakuutusyhtiöiden toiminnasta Suomessa 30 päivänä kesäkuuta 1989 annetun lain (635/89) 23 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohta,

muutetaan 1 §, 2 §:n 2 momentti, 3 §, 5 §:n 1 ja 2 momentti, 6 §:n 1 momentti, 7, 9, 13 ja 15 §, 17 §:n 3 momentti, 19 §:n 1 momentti, 22 §, 23 §:n 1 momentin 3 kohta, 26 §:n 1—3 momentti, 27 §, 31 §:n 2 momentti, 35 §:n 1 ja 2 momentti, 37 §:n 1 momentin 2 kohta, 41 §:n 2 momentti, 43 §:n 1 momentin 1 kohta, 44 ja 45 § ja 47 §:n 2 momentti sekä

lisätään lakiin uusi 1 a §, 2 §:ään uusi 3 momentti, 5 §:ään uusi 4 ja 5 momentti, 6 §:ään uusi 4 momentti, lakiin uusi 7 a §, 10 §:ään uusi 2 momentti sekä lakiin uusi 13 a—13 d, 18 a, 26 a—26 c, 46 a, 46 b, 46 c, 46 d ja 48 a § seuraavasti:

1—3, 5—7 a, 9, 10, 13—13 d, 15, 17, 18 a, 19, 22, 23, 26—27, 31, 35, 37, 41 ja 43—45 §
(Kuten hallituksen esityksessä)

46 a §

Sen estämättä, mitä 46 §:ssä säädetään, sosiaali- ja terveysministeriöllä on oikeus luovuttaa vakuutussalaisuuden piiriin kuuluvia tietoja syyttäjä- ja *esitutkintaviranomaiselle* rikoksen selvittämiseksi, muualla laissa edellä mainittujen tietojen saantiin oikeutetulle viranomaiselle sekä, jos annettavat tiedot toisessa valtiossa kuuluvat salassapitovelvollisuuden piiriin, toisen valtion vakuutustoimintaa valvovalle viranomaiselle.

46 b §

Vakuutusyhtiön on todettava asiakkaansa henkilöllisyys sellaisissa asiakassuhteissa, joista sosiaali- ja terveysministeriö antaa tarkemmat määräykset. Jos on todennäköistä, että asiakas toimii toisen henkilön lukuun, tunnistaminen on vakuutusyhtiön käytettävissä olevin keinoin ulotettava myös tähän henkilöön. Tunnistamistiedot tai viitetiedot tunnistamiseen käytetyistä asiakirjoista on

säilytettävä luotettavalla tavalla vähintään viiden vuoden ajan asiakassuhteen päättymisestä.

46 c § (uusi)

(1 ja 2 mom. kuten hallituksen esityksessä 46 b §:n 1 ja 2 mom.)

Ministeriön on ilmoitettava asiasta edelleen asianomaiselle esitutkintaviranomaiselle, jos ministeriöllä on ulkomaisen vakuutusyhtiön ilmoituksen tai tarkastustoiminnassa saamiensa tietojen nojalla *syöttä* epäillä, että ulkomaisen vakuutusyhtiön palveluja käytetään tai aiotaan käyttää rikollisesta toiminnasta peräisin olevien varojen todellisen luonteen, alkuperän tai sijainnin taikka niihin kohdistuvien määräämistöiden tai oikeuksien peittämiseen tai häivyttämiseen.

(4 ja 5 mom. kuten hallituksen esityksessä 46 b §:n 4 ja 5 mom.)

46 d § (uusi)

Rahoitusjärjestelmän rahanpesutarkoituksiin käyttämisen estämisestä annetun Euroopan yhteisöjen neuvoston direktiivin (91/308/ETY) täytäntöönpanon edellyttämät tarkemmat määräykset antaa sosiaali- ja terveysministeriö.

47 ja 48 a §
(Kuten hallituksen esityksessä)

Voimaantulosäännös
(Kuten hallituksen esityksessä)

Helsingissä 22 päivänä huhtikuuta 1993

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa
ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Louekoski,
jäsenet Dromberg, Jurva, Jääskeläinen, Korho-

nen, Koski, Laivoranta, Linnainmaa, Palohei-
mo, O. Rehn, Saastamoinen ja Vuoristo sekä
varajäsen A. Ojala.

